Рік II. … твер 27. березня 1941. Ціна 30 сот.

КРАКІВСЬКІ ВІСТІ

Щоденник, виходить кожного дня, крім неділь і свят

АДМІНІСТРАЦІЯ: Краків, Райхсштрассе 34. Тел. 230-39. РЕДАКЦІЯ: Краків, Ожешкової 7. — Тел. 104-81	„Krakauer Nachrichten" — Tageszeitung. Administration: Reichsstrasse 34. Schriftleitung: Orzeszkowagasse 7.	ПЕРЕДПЛАТА в краю і закордоном: місячно . . . . . . 6 зол. Курс 1 нім. марки — 2 зол. 5 чеських корон — 1 зол.

Фірер прийняв югославянських міністрів

ВІДЕНЬ, 26. III. — У вівторок пополудні Фірер прийняв у приняві мін. фон Рібентропа голову югославянського уряду Цветковича та мін. закорд. справ Цінцар-Марковича. Розмови про справи, що цікавлять обі сторони, відбулися в дусі традиційних дружніх відносин між Німеччиною та Югославією. Опісля Фірер прийняв у приняві мін. фон Рібентропа італійського мін. закорд. справ гр. Чяна та відбув з ним довшу розмову.

——o——

Протокол про приступлення Югославії до пакту трьох

ВІДЕНЬ, 26. III. — Вчора підписали в Відні договір про приступлення Югославії до пакту трьох великодержав. Його зміст такий:

Підписані представники урядів Німеччини, Італії і Японії з одного боку та уряду Югославії з другого боку устійнили ось що:

Стаття 1: Югославія приступає до пакту трьох великодержав, що його 27. VIII. 1940 р. підписали в Берліні Німеччина, Італія та Японія.

Стаття 2: Коли спільні технічні комісії, передбачені в статті 4-тій пакту трьох великодержав, обговорюватимуть питання, що торкаються інтересів Югославії, в нарадах комісії візьмуть участь також і заступники Югославії.

Стаття 3: До цього протоколу долучується як додаток дослівний текст пакту трьох великодержав. Згаданий протокол зредаґований в німецькій, італійській, японській і югославянській мові. Кожний з тих текстів має значіння оригіналу.

Протокол діє з днем підписання.

——o——

Запевнення територіяльної ненарушности Югославії

ВІДЕНЬ, 26. III. — Одночасно з підписанням протоколу про приступлення Югославії до пакту трьох великодержав уряди держав оси звернулися до югославянського уряду з такими однаковими нотами:

Пане Премієре!

В імені і з доручення німецького уряду маю честь повідомити Вашу Ексцеленцію ось про що: з приводу сьогоднішнього приступлення Югославії до пакту трьох великодержав німецький уряд потверджує своє рішення завсіди шанувати суверенність та територіяльну ненарушимість Югославії. Зводьте, Пане Премієре, прийняти запевнення моєї глибокої пошани.

Йоахим фон Рібентроп.

Пане Премієре!

В звязку з розмовами, що відбулися з приводу нинішнього приступлення Югославії до пакту трьох великодержав, маю честь переказати Вашій Ексцеленції в імені уряду Німеччини, що оцим потверджую порозуміння між урядами великодержав оси і королівським югославянським урядом про те, що уряди держав оси не жадатимуть підчас війни, щоби Югославія дозволила на перехід або перевіз військ через югославянську державну територію. Зводьте, Пане Премієре, прийняти запевнення моєї глибокої пошани.

Йоахим фон Рібентроп.

Велика активність німецького летунства

БЕРЛІН, 26. III. — Головне Командування Німецьких Збройних Сил подає:

Торпедне судно зістрілило на Північному Морі один ворожий літак типу Брістоль-Бленгайм.

Артилерія военної фльоти обстрілювала успішно ворожі кораблі, скупчені біля Довру.

Німецькі розвідчі літаки заатакували успішно три летовища на терені Південної Англії, обкидуючи їх бомбами. В галях, бараках і сховах вибухли сильні пожежі, що спричинили дальші знищення. У спадному леті обстріляно скорострілами ворожі літаки й бомбовики на землі.

В районі Середземного Моря, на південь від острова Крети, німецькі боеві літаки атакували ворожий транспорт під сильною охороною. Поважно ушкоджено два великі вантажні кораблі по 8.000 тон кожний. Не зважаючи на скріплену оборону, німецькі боеві літаки бомбардували портові уладження в Ля Валетті. Завважено численні вибухи бомб на кораблях і серед портових уладжень.

На південний захід від острова Крети влучно поцілено бомбою більшого калібру англійський лінійний корабель, як також ворожий вартівний корабель, що затонув.

Поданий у военному комунікаті з 24. III. корабель-цистерна містоти біля 6.000 тон, що тонув виявився, як стверджено, кораблем-цистерною „Салгайм", містоти 10 тис. тон.

Німецькі боеві літаки знищили над Англією 6 загородних бальонів. Ворог не налітав на Німеччину ні днем ні вночі.

——o——

З Білгороду до Відня

Краків, 26. березня 1941.

Тільки неуки повторяють нісенітницю, що історія повторяється. Повторяються в історії народів помилки тому, що ті народи не хотять вчитися на досвіді минулого; такасамо історія дає безліч нагод переводити порівняння, — але ніколи не повторяються в історії точно ті самі ситуації й події, таксамо, як два стріли вистрілені з одної рушниці не можуть поцілити точнісько в те саме місце. Історія не може повторюватись тому, бо життя ніколи не стоїть на місці і завсіди приносить щось нове. А як страшенно можуть змінитись відносини в розмірно дуже короткому часі та спонукати розвій подій у цілком протилежному напрямку, ніж ще недавно, про це найяскравіше може служити прикладом учорашній урочистий акт у віденському замку Бельведері.

Коли 25. липня 1941. року Австро-Угорщина передала 48-годинний ультимат Сербії, війна вже фактично була вирішена й перерішена. Ультимат був втриманий у такому надзвичайно гострому тоні та з низкою таких престіжево принизливих для Сербії вимог, що не потребували надто висилюватись ті, які стояли за Сербією і штовхали її до війни. Автором того ультимату був тоді мадярський премієр Тіса, міністром закордонних справ Австро-Угорщини ґраф Берхтольд, дипльомат дуже маленького формату. І маленька Сербія (тоді ще без Хорватії і Славонії, без Чорногори й Дальматії) стала тоді безпосередньою причиною світової війни, — стала тим камінчиком, що потягнув за собою катастрофальну лявіну. Ця лявіна перекотилась, очевидно, в першу чергу, через саму Сербію: ввесь край опинився після завзятих боїв у руках австро-угорських військ, решітки сербської армії разом з династією мусіли шукати прибіжища на грецькому острові Корфу. Потім, у Версалі, сербам сторицею направили їхні шкоди, за що з черги серби віддячились, приступаючи до Малої Антанти, як одного з головних звен протинімецької версайської системи. Але нпр. російська імперія, яка в найбільшій мірі стояла за Сербією та її протиавстрійською політикою, — у висліді війни впала та мусіла переходити власні траґедії.

Чи є щонебудь спільне у тих подіях зперед 27-ми літ і теперішніми? Чи бодай одна риска подібна? Все діється зовсім навпаки. Недоладну дипльоматію осередніх держав зперед та підчас світової війни дипльоматію, що мусіла спершу узгіднювати вічні різниці між напрямними трьох складових частин двох великодержав союзу (Австрії, Угорщини та Німеччини) та яка не мала й одного справді талановитого на велику мірку державного діяча-політика, — заступила зручна і гнучка, надзвичайно метка, активна, оперта об авторитет велитенської індивідуальности державного керманича та об силу одностайної 85-міліонової німецької нації дипльоматія III. Німеччини. Балкан перестав бути котлом

в якому варилися всі европейські спори та який міг служити то тій, то іншій державі, щоб своїм вибухом перекидати вогонь і на сусідські стріхи. Німеччині, що прийшла на місце осередніх держав зперед світової війни, ні трішки не залежить на завойовуванні Балкану. Мадярщина звязана цілою низкою умов з Югославією і належить тепер разом із нею до того самого політичного бльоку. І не з Відня ідуть до Білгороду погрози, що викликують війну, тільки з Білгороду до Відня їдуть міністри, щоб там у найсердечнішій атмосфері підписувати союзницький пакт!

Змінилися часи, змінилися політичні цілі, зобовязують інші методи поведінки, іншим духом пройнята Европа, про щось зовсім інше йде спір, під зовсім іншим кутом повстають союзи. І та сама колишня Югославія, яка тоді була перша із балканських держав, що розпутала війну, нині є останньою балканською державою, яка причиняється до замирення у тій частині Европи. Всі тодішні, колишні старі впливи у Білгороді — перекреслені у користь впливів держав оси, що є нині речником всього европейського континенту. І коли нпр. на рішення Болгарії зперед трьох тижнів безумовно чимало вплинув той емоціональний чинник, яким завсіди є спогади про спільну воєнну долю-недолю, то на вчорашнє рішення Югославії вплинула твереза оцінка зовсім нової, зовсім іншої ситуації, в якій не можна кермуватися ані спогадами, ані історичними прецеденсами.

Приступлення Югославії до пакту трьох — це велитенська дипльоматична перемога держав оси. Після того, як відпала Румунія і Болгарія — остання надія Англії була ще тільки на Югославію. Нині Англія не має ніодної держави в Европі, яка по правді, щиро, морально, направду була б англійською приятелькою і союзницею. З моментом, коли відпала Болгарія і Югославія — Греція перестала бути союзником: це жертвенний козел, призначений на заріз для заспокоєння англійської амбіції. Положення Греції безвихідне, тим більш трагічне, що на її території перебувають англійські війська, які пильнують, щоб та країна не захотіла кермуватись інстинктом самозбереження та вибрати ще нині мир, замість загибелі.

З приступленням Югославії до пакту трьох закінчилася велика дипльоматична кампанія за обличчя Европи. Хто ще залишився? Швеція, Фінляндія, Портуґалія, Еспанія, но і Совіти. Дві перші — відрізані від океану німецьким військом у Норвеґії і Данії та німецькою фльотою на Північному морі, на 100% господарсько залежні від Німеччини, Портуґалія — єдине невтральне віконце на Океан з сусідньою Еспанією кавділя Франка й Совіти, які мають договір про ненапад з Німеччиною зі серпня 1939 р. Англійські війська у Греції це вже тільки „символ" перебування Англії в Европі, — жалюгідний безсилий символ.

Найближча будучність принесе мабуть перекреслення й отого символу.

✝

Осипа з Мулькевичів Федяш

померла дня 3. грудня 1940 р. у Львові в 58-му році життя, про що з болем повідомляють

донька Ольга, зять Іван і внучка Квітослава Гижі.

Вічна Їй Память!

Справа шкільних музеїв

ВЧИТЕЛЬСТВУ ТА ШКІЛЬНІЙ МОЛОДІ ПІД РОЗВАГУ!

Шкільні музеї це не новина. Вони появились прим. у Німеччині в минулому столітті і їхнім початковим завданням було приготовляти помічні засоби для вивчення історії, біольогії, географії чи природознавства. В загальному вони заступали нинішні т. зв. кабінети. Тут в першу чергу була думка: **вчити**. Та минуло ціле століття, змінились і обставини. Кабінети зі своїм уладженням і збірками стали випихати шкільні музеї, що в них остаточно знайшли приміщення здебільша праці учеників та все те, що безпосередньо не вязалося з обсягом діяння кабінету. Фахові нпр. школи комплетували в ньому кращі зразки праць своїх учеників, письма, оголошення й загалом прояви шкільного життя й громадської підготови.

У нас існували такі шкільні музеї і про один із них згадаю, пишучи оці рядки.

Ученики тодішньої VII. кляси української державної гімназії у Станиславові, за почином дир. О. Левицького та опікуна проф. І. Ґолембйовського, вирішили заснувати 1936 р. шкільний музей. До першої управи увійшло 5 учеників; у другому році істнування цього музею заанґажовано вже й молодших, щоб приучувалися. Працю в музеї розділено на декілька ділянок: 1) народня творчість — духова (колядки, пісні, обряди); 2) народня, матеріяльна творчість (етноґрафія, писанки, вишивки, ноша, обстанова); 3) археольогія разом зі збірками старих книг, друків і нумізматикою.

Окрему ґрупу творив у шк. музеї шкільний архів. Музейники VII. кляси поклали собі за завдання визбирати з терену головно Станиславівщини — при допомозі своїх товаришів-учеників усе те, що треба зберегти перед знищенням і затратою серед несвідомих. При тісній співпраці учеників і допомозі Дирекції і професорів проломлювано леди. Ряд рефератів і гутірок членів управи по клясах на т. зв. опікунських годинах і перед цілою ґімназією, врешті оголошування анкетних листків перед святами Різдвяними, Великодніми й феріями дати висліди. Витворилося шляхетне суперництво, зокрема серед нижчих кляс: хто привезе найбільше матеріялу зі своїх сторін. Цілі збірки найбільш оригінальних ґуцульських чи інших колядок, щедрівок, віщувань, веснянок, весільних та інших обрядів. Це були перші дійсно музейні добутки тієї молодої установи, яких не повстидались би й професійні музеї. Що далі, праця пішла ще краще. Долучилося вже до неї і зрозуміння. Натиск положено на вишивки й писанки, на цей вияв багатої української вдачі та мистецької душі. Зібрані вишивки копіовано вірними красками на окремому папері й вкладано до альбомів, вишитих до речі також по мистецьки (дар м.ін. п. Ґолембйовської). Оригінали перехововано не менш дбайливо. На писанки справлено відповідно ошклені й уладжені касетки, так, що кожну писанку можна було оглядати, не дотикаючись її. До кожного предмету чи писанки долучена докладна метрика (хто подарував, звідки, хто ев. копіював). За два роки безперервної праці зібрано таку кількість експонатів, що інвентарі виказували не сотки позицій, а тисячі, причому касетки, альбоми й інше фундували самі учні й професори.

Велику увагу привязувано і до проявів духової культури. Тут дуже багато матеріялу дали відповіді учнів на оголошувані анкетні листи, компоновані самою управою, що здебільша черпала взір з підручників музейництва. В шкільному музеї були в другому році істнування навіть самостійні праці на основі зібраних матеріялів („Святкування свят Вечора й Різдва" Р. Велигорського й „Весілля в Жовчові, рогат. повіту" Р. Смика — учнів VIII. кляси).

З етноґрафії збирано предмети головно селянської ужитковости, що характеристичні своєю формою та відмінні в кожній околиці. А з інших річей привезли учні пр. козу, що з нею ходять на Різдво колядувати колядники, звізду, маски й одяги „царів".

З археольоґією було дещо інакше. Часто приходилося багато експонатів відступати шкільним кабінетам. Та все ж таки призбирано гарну збірку монет і банкнотів, скаменілостей, кремяного знаряддя й інше. Туди призначувано й старі друки й мальовила та багато церковної утварі, повитягуваних десь із дзвіниць, церковних стрихів і т. д. Між збірками траплялися і дуже рідкі та цікаві надбання і їх зараз передавано Музеєві Наукового Товариства ім. Шевченка.

Зовсім окремий діл творив архів шкільного музею. В ньому збиралися всі біжучі оголошення, афіші, програмки, запрошення, декорації шкільних імпрез, звідомлення, протоколи й касові книги. Переглядаючи інвентар і самі експонати, можна б було відтворити найдокладніше історію ґімназії впродовж кількох останніх літ із наочних свідків — писаного, друкованого й навіть мальованого слова. В шкільному архіві тримали й найбільшу цінність ґімназії — „Золоту книгу", що до неї вписувано для грядучих поколінь на згадку й для заохоти щорозку зразкових учнів-працівників, що вибивалися незвичайними заслугами для ґімназії.

Справа шкільних музеїв все актуальна й важна. Шкільну молодь зачисляємо звичайно до найрухливішого елементу, що при відповіднім усвідомленні й добрій волі може „порушити гори".

Та гір тут рухати не треба. Треба лише шукати по стрихах і закамарках, церковних захристіях, хорах, пивницях і дзвіницях, а річей цінних і прецікавих найдеться певно чимало. Також у кожному селі знайде якась бабуся чи дідусь, що затямили без ліку старих колядок, щедрівок, віншувань, переказів, обжинкових та інших пісень, весільних, сумних і веселих, що знають про старовинні назви сторін села, нив, лісів чи гаїв. Все це треба записувати вірно й без зміни мови й вимови, пісні взяти на нотки.

Історія — це вчителька життя, це наше минуле, а минуле це наша традиція, що в її склад входить і духова творчість.

Все ратують, зберігають і зафіксовують музеї — скарбниці нашого культурного дорібку.

см. Р.

На східні теми

Анґлійсько-арабська дурійка

Як подає шведська преса, темою розмов міністра закордонних справ Ідена підчас його перебування в Анкарі крім справи Сирії, про що ми вже згадували в попередній кореспонденції, була справа створення Союзу арабських держав. Склад того здогадно плянованого союзу: Туреччина, Єгипет, Ірак, Неджид, Іран і Афганістан. Мета: оборонний союз проти держав оси, вірніше оборона інтересів Великобританії на Близькому Сході.

Рівнож таксамо підчас світової війни анґлійці оголосили в 1914. р. проект орґанізації самостійної арабської конфедерації під протекторатом Анґлії, до боротьби з ворожою в тому часі Туреччиною.

Після закінчення війни в 1918. р. анґлійці захопили в свої руки майже всі колишні провінції Туреччини і створили низку протекторатів (Ірак, Геджас, Трансйорданію, Палестину і Сирію, котру пізніше змушені були віддати Франції). Здавалося, що ситуація була опанована на довгі десятки літ в цій важній для анґлійців частині азійського континенту, де ще так недавно загрожували Великобританії Німеччина й Росія своїми впливами та концепціями трьох „Б" і двох „П": „Берлін — Бізанціюм — Багдад" та „Петербург — Перський Залив".

Після війни Великобританія вважала, що може діяти як хоче на цілому арабському півострові, — всі важніші точки його периферії чейже були в руках або під контролею анґлійців: Аден, Маскат, Ковейт, Акаба й найважніший Мосуль. Анґлія забезпечила собі імперіяльний шлях до Індії й свою „нафтову базу", залишаючи покищо в серці Арабії непокірний Неджид, який вже з трьох сторін був обхоплений залізним обручем. Захоплення після світової війни Акаби мало бути початком окупації решти надбережжя арабського півострова над Червоним морем та цілковитим здушенням Неджиду. Все промовляло за тим, що анґлійці без трудноців здусять рештки непокірних арабів, — у проводі Геджас (надбережжя Червоного Моря) стояв старий „приятель" анґлійців, король Хусейн. Тимчасом Аб-дель-Азіс Ібн—Сауд, спритний ватажок вахгабітів, нівечить ці пляни, бо в війні з Хусейном опановує Геджас, розростаючись до значіння рішального чинника на арабському півострові та в панарабському русі.

Таким робом від 1925 року колискою модерного панарабського руху є Неджид, якого населення є вахгабіти. Неджид положений в середині арабського півострова і тільки завдяки свому положенню та войовничому, фанатичному населенню зберіг свою фактичну незалежність в часах панування Туреччини та підчас останньої світової війни і зміцнив її, поширивши кордони на більшу частину арабського півострова в 1925.р.

Неджид був колискою вахгабітського обряду магометанської віри, пророком якого був Авд-уль-Вахгаб, прихильник чистоти віри, аскет, ворог міст як осідків усякого зла. Його ідеєю було визволити магометанську віру від усіх її містичних додатків. Впливи цього обряду бачимо на магометанах Індії й Сагари. В особі неджидського шейка Магомета Ібн-Сауда, прадіда сучасного короля Неджиду, Абд-уль-Вахгаб знайшов собі прихильника і його наука швидко опанувала племена Неджиду.

Підчас попередньої світової війни, коли окремі провінції й емірати, підлеглі Туреччині, почали з власної або й не власної ініціятиви відділятися зпід слабої руки своєї протекторки, Неджид перший прірвав звязки, які його лучили зі старою Туреччиною. Оголошена константинопольським каліфом „свята війна", не знайшла відгомону на арабському півострові, який, хоч і ненавидів анґлійське населення, проте не квапився до боротьби під турецькими прапорами. Кожна з провінцій використовує важке положення Туреччини: Неджид займає провінцію Ель-Газа, а Геджас в особі свого шерифа Хусейна спирається на анґлійцях, очікуючи в нагороду за це титула короля цілої Арабії. Це остаточно псує тогочасні й без того недобрі відносини поміж Геджасом і Неджидом та поширює опінію про шерифа Хусейна, як про анґлійського запроданця.

Анґлійський проект орґанізації самостійної „Арабської Конфедерації" під протекторатом Анґлії, на чолі з шеріфом Хусейном, це підігрів політичну атмосферу. Спритний Хусейн починає помалу реалізувати свої замисли і йому вдається посадити в Іраку свого сина Файсаля, другого сина Абдуллу він улаштовує, очевидно — за допомогою анґлійців, як еміра Трансйорданії.

Такий стан був не по духу панарабському Неджидові. Вахгабіти все непокоять і Трансйорданію, і Геджас і навіть Ірак, де в той час були великі анґлійські військові залоги. У 1924. р. починають фактичну війну з головою династії Хашемітів, королем Геджасу Хусейном.

Недоцінюючи сили вахгабітів та їх можливості тривко зберегти за собою придбані території, анґлійці самі допомогли й спровокували війну проти Хусейна, який наразився Анґлії, проголошуючи себе не тільки „малеком" Геджаса, але й цілої Арабії.

Військові успіхи вахгабітів швидко віддають в руки Ібн-Сауда цілий Геджас і в січні 1926 року його урочисто проголошують „королем геджаським, султаном неджидським і від нього залежних земель".

Британська імперія придбала собі „достойного партнера" в складній політичній грі Близького Сходу. Неджид — це єдина дійсно самостійна арабська держава, без анґлійського протекторату, в так званому пункті імперіяльного шляху до Індії. Володар Неджиду і Геджасу Абд-ель-Азіс-Ібн Сауд придбав собі велику популярність як арабський герой, що бореться не тільки за визволення Арабії, але всього магометанського сходу.

Історія повторюється. Як у світовій війні, так і тепер Близький Схід вкоротці буде тереном зудару воюючих великодержав, де на цей раз вирішиться доля Европи. Розуміють це загрожені анґлійці, далі Туреччина і Неджид, на ласці котрих залежить „синам гордого Альбіону".

Як подають з Бейрута, анґлійці виплатили королеві Ібн-Саудові 300.000 фунтів стерлінґів за „втрати", зазнані з огляду на зменшення через війну числа прочан-магометан в Мекку. З Анкари повідомляють, що анґлійці пропонують по закінченню війни Туреччині Сирію, яку покищо мають намір окупувати. Нова спроба створити бльок держав для оборони імперіяльного шляху до Індії та нафтових мосульських джерел в монтажі, але анґлійсько-арабська дурійка вдруге напевне не вдасться.

Л. Л.

ЯКІВ ВОЙНАРОВСЬКИЙ

З военного нотатника

(Продовження)*)

В розбитім і пограбленім складі інтендантури вдалося дістати дещо продуктів для кухонь. Беремо консерви, сухарі та папіроски. Село заповнюється військом. Збитою батавою машируе 63 п.п. Жду на свій, 67 п.п., що має проходити слідом за першим. Полк. Солтис порядкує свій полк „Оброни Народової", складений з батальйонів „Бродниці" та „Яблоново" й машеруватиме щойно за 67 п.п. Вже надходить і він. Долучуюсь до нього з своїми 209 вояками й двома кухнями. Сотню кулеметів кап. Вечолковського я ще раніше відіслав до штабу дивізії, бо такий наказ привіз мені заступник команданта 4-ої дивізії полк. Мисловського, полк. Незабітовський. Мій баталіон виглядав тепер на похідну сотню. Полк. Незабітовський в розмові зі мною старався бути дуже чемним; від ґенерала знав, що говорить з українським старшиною. Я нічого не сказав на цю тему, лише подумав, що стою перед бувшим близьким співробітником маршала Ридза-Сьміглого, в якого Незабітовський був злим духом і як дорадник страшенно ненавидів німців та штовхав свого маршала до війни з ними. Який був вплив Незабітовського на польського маршала, можна судити з того, що коли шеф II-го відділу Ґенерального Штабу напередодні війни остерігав маршала точними даними про концентрацію німецьких сил, то цей вилаяв шефа і вигнав з кабінету. Звіт мав подерти, гадаючи, що ці дані тенденційно перебільшені. Що думав тепер полковник Незабітовський, що мусів відступати під натиском „голодних" німців у невідоме? Я роздумував над тим, ведучи свій баталіон, цілу ніч.

На світанку 9. вересня голошусь командантові 67 п. п. з трьома сотнями. Командант зрадів, побачивши мене і наказав здати людей в часі постою в лісі (20 км. на північ від Кутна) майорові Туборовському, якого баталіон потерпів сильно в боях на просмику між бродницькими озерами.

Так зачався день 9. вересня. Здавши людей, я зайнявся своїми справами. Залишив собі бричку на речі з парою коней та одним вояком та чуру з конем. Тепер я — без службового приділу, значить вільний козак. Почуття доволі миле, проте треба спитати команданта, що маю робити. Полковник відповідає, що охоче поставив би мене над котримось із власних баталіонів, але всі місця зайняті: I/67 — команде пів жид, пів мадяр — майор Штайнер, II/67 — майор Туборовський, а III/67 — майор Вонторек. Перший майор мало розумівся на военному ремеслі, хоча на своїх грудях мав 42 ордери й медалі. Майор Вонторек авансований недавно в „КОП-і", що так вславився останніми часами ревіндикаціями й пацифікаціями на українських землях — розумівся більше на пограничній службі. Найвідважніший та найбільше досвідчений був безперечно Туборовський, в мирний час належно неоцінений і від 12 років неавансований на підполковника. Так було загально. В польській армії йшли вгору авансами різні підлизні та балакуни: людей досвідчених, з характером, що вміли мовчати, завчасу посилали на емеритуру. Коли вибухла війна — „відмолоджений" старшинський корпус перший заломався морально.

Отож командант полку обіцяе поговорити з командантом дивізії щодо мойого приділу й вечером повідомить мене про нього. Довідуюся, що під фільварком осіла ескадра ловецьких польських літаків, машин 10—15. При появі німецького літака, польські летуни стартували вгору й атакували ворога. Були це перші й останні польські літаки, які довелося мені бачити за цієї війни. Повітряні бої доводилося мені бачити вже в попередній війні, одначе й тепер з зацікавленням, лежачи під ліском, обсервував я за стрімголовними арканами летунів, що взаїмно намагалися зістрілити себе. Не дочекався, бій тривав досить довго, чути було лише тріскотіння аеро-кулеметів. Мою увагу звернули інші стріли. В парку, який сполучував ліс з фільварком стріляв хтось раз-у-раз з кріса. Питаю, хто це й до кого стріляє. Відповідає мені якийсь молодий підпоручик резерви зі штабу полку, що це капітан Собкевіч розстрілює німецьких „шпигунів". Значить, при штабі полку стріляють також невинних людей. Особи, схильні до ілюзій та галюцінацій оповідали, що десь там 20 душ цивільни

*) Див. попередні числа »Кр. В.«

Вістки зі світу

Відень знову радісно зустрічав Фірера

ВІДЕНЬ, 26. III. — У вівторок вполудне прибув до Відня **Фірер**. З нагоди прийняття Югославії до пакту трьох великодержав Фірер гостив у приняві міністра **фон Рібентропа** голову югославянського уряду **Цветковича**, югославянського міністра закорд. справ **Цінцар-Марковича**, італійського міністра закорд. справ **гр. Чіяна**, японського амбасадора **ген. Ошіму**, італійського амбасадора **Альфієрія**, югославянського посла **Андрича**, мадярського посла **Стояя**, словацького посла **Чернака**, румунського посла **Боссія** і болгарського посла **Драганова**. Крім того в гостині взяли участь шеф головного командування збройних сил ґенерал-фельдмаршал **Кайтель**, шеф державного пресового уряду **д-р Дітріх**, державний керманич **Борман**, намісник **фон Шірах**, німецький посол у Римі **фон Макензен** та визначні члени делегацій урядів великодержав пакту трьох. Гостина відбувалася у віденському замку Бельведері.

Десятки тисяч віденців залягли вулиці, що ведуть до Бельведеру. Вони зладили Фіреровi — і тоді, коли він їхав до Бельведеру, й коли вертався до готелю „Імперіяль" — **величезну маніфестацію**. Віденське населення таксамо сердечно вітало державних мужів заприязнених держав.

Святочний державний акт у Бельведері

ВІДЕНЬ, 26. III. — Святочне підписання протоколу в справі приступлення Югославії до пакту трьох великодержав відбулося у вівторок у Відні. Продовж нецілих 4 тижнів віденська Бельведерська палата стала знов сценою історичного акту великого значіння. В цих самих апартаментах, що в них не давніше, як 1. березня, відбувся акт приступлення Болгарії до пакту трьох великодержав і де мадярські державні мужі склали свої підписи під цим найважнішим документом нового европейського ладу, — німецький міністр закордонних справ мав нагоду повітати премієра Югославії Цветковича й міністра закорд. справ Цінцара Марковича, щоб перевести разом із ним святочне прийняття Югославії до гурта великодержав-союзників, що належать до пакту трьох, і держав, що прилучилися до цього пакту.

Біля 14. год прибули достойні гості німецького уряду на палатне подвіря Бельведеру, де уставилася почесна сотня війська. На великій замковій амфіляді, прибраній квітами, міністр закордонних справ Великонімеччини привітав державних мужів і представників чужих держав, потім увів їх до жовтої салі, щоб довершити акт підписання. В жовтій салі були численні представники німецької й закордонної преси, щоб бути свідками цього врочистого моменту.

Міністр закордонних справ Великонімеччини відкрив зібрання промовою, заявляючи, що уряд Югославії висловив бажання приступити до пакту трьох великодержав, а великодержави, що належать до пакту трьох, як також держави, що до них прилучилися, дійшли згідно до порозуміння в справі сповнення бажання югославянського уряду.

Найдорожча війна Англії

МАДРИД, 25. III. — Кореспондент еспанського щоденника „А.Б.Ц." у Лондоні обговорює заходи англійського уряду, щоби покрити величезні воєнні кошти. Він устійнює, що сучасна війна найдорожча зі всіх, які колинебудь вела Анґлія. Кошти цієї війни до 31. III. ц. р. досягли 4-ох міліярдів фунтів штерлінґів. На майбутній господарський рік передбачують воєнні видатки на 4 і пів міліярдів фунтів. Зараз після вибуху війни англійці заявили, що мовляв держави оси — це господарські банкроти. Вони здорово перечислилися. Господарське життя й гроші мусять служити вищому реалізмові. Перестарілі господарські теорії заломилися.

БЕЗУПИННЕ БОМБАРДУВАННЯ МАЛЬТИ

РИМ, 26. III. — **Головне Командування Італійської Армії** подає:

На **грецькому** фронті нічого нового.

Ескадри **німецького летунського корпусу**, що їм товаришили ловецькі італійські й німецькі літаки, заатакували знов портові обекти та кораблі в **Ля Валетті на Мальті**. Влучно поцілено уладження корабельних варстатів і маґазини погінних матеріялів, кілька пароплавів і один кружляк.

На терені **Північної Африки** анґлійські літаки обкидали бомбами та обстріляли скорострілами італійські війська в околиці **Сирти**. Було невеличке число ранених.

У східній частині **Середземного Моря** італійські літаки влучили торпедою великий військовий вантажний пароплав і обкидали бомбами інші кораблі.

Німецькі літаки затопили корабель-цистерну, містоти **10.000 тон**, як також один вартівний корабель.

У Східній Африці далі йде бій біля **Керену**. На відтинку **Джіджіґи** ворог сильно натискає, причому італійські війська ставлять опір. Ворог зайняв **Неґеллі**, що її залишили італійські війська. На відтинку **Джавелльо** (Ґалля Сідамо) відперто ворожу атаку з великими втратами для ворога.

Анґлійські літаки налітали на **Анкару**, де погибло 4 осіб, ранено 23 ос·би та ушкоджено мешкальні доми.

— В ІРЛЯНДІЇ розбився англійський літак біля Кенлав. Літак згорів разом із залогою.

— ПРЕСОВИЙ ШЕФ Німеччини д-р Дітріх уладив прийняття для італійських журналістів, головного редактора „Стампи" д-ра Сіньореттія, та гол. редактора „Месаджеро", д-ра Мальджера. В ньому взяли участь італійський амбасадор Альфієрі та німецькі й італійські журналісти.

— В БУДАПЕШТІ мають замкнути представництва американських фільмових підприємств. Це відплата за замороження мадярських банкових конт в американських банках. Зліквідують представництва фірм Парамавнт, Фокс, Юнайтид Пресс, Варнер і Метро.

— ҐЕН. ВЕЙҐАН почав інспекційну подорож по Мароку.

— ШВЕЦІЯ підписала з Данією договір про збільшену товарову виміну.

— ПРЕМІЄР Нової Зеляндії, Фрезер, їде до Лондону.

— В АРҐЕНТИНІ замаґазиновано величезні запаси товарів, які годі відставити до Европи з браку кораблів. В 1940 р. рух кораблів з арґентинських пристаней змалів на $14^1/_2$ міліона тон.

мав скинути німецький літак на легкопадах. Під враженням такого оповідання кожний стрічний міг стати „шпигуном". Бомби падали — відомо — на оселі поляків і неполяків, але полякам усе видавалося, що бомби не попадають німецьких будинків, бо, мовляв, „німці обкладають свої хати купками соломи", яка мала служити умовним знаком для німецьких летунів. Висновок простий: треба такого німця арештувати і... розстріляти.

Підїзджаю до групи старшин ранком 10. вересня. Чую на 10-хвилиннім відпочинку, що 600 анґлійських і 100 польських літаків „бомбардувало" минулої ночі Берлін, який за 700 літ свого істнування не зазнав такої руїни. Кажуть, „що в Німеччині вибухли страйки, що вже й потяги не ходять, одним словом революція, а уряд вже втік до Баварії". Анґлійці опанували своїми корпусами Східню Прусію та посуваються вперед разом з „нашими військами". Прислухуються до цих вістей вояки й бачу, як їхні схудлі обличчя запалюються, а запорошені, звялі очі ясніють. Так і хотілося крикнути офіцерикам просто в лице: Панове, це все глупі видумки!...

Машеруємо далі. Накази чергуються, плутаються. Вже сходить сонце, в далині видно дахи й вежі Кутна. Це те місто, де побіч польського старшинства й вояцтва лягло стільки нашої славної молоді за чужу справу. Чим ближче підходимо, тим виразніше видно сліди бомбардування. Війська в місті не помітно, міщан також, завертаємо на автостраду, що веде на Ловіч. Тут якось дивно сновигають втікачі: одні на Кутно з Ловіча, інші з Кутна та через Кутно на Ловіч. Значить, вже початок кінця, бо щось таке може діятися лише в куті, замкненому німцями. Машерує наш матірний 67 полк піхоти трьома баталіонами з обозом і артилерією. Вже полк відійшов з 5 км. від міста. Оглядаюся: як в мирний час на маневрах! Недобре... Батави не придержуються віддалі, обози змасовані. А що було б, коли б несподівано надлетіла німецька ескадра? Все піде у розтіч.

Надїздить авто з полк. Кумунецьким у товаристві адютанта. Полковник задержує машину й пропонує мені віддати коня чурі та сідати біля нього. В авті інформує мене, що маю від ґенерала Болтуця призначення на команданта II/14 п.п., куди ввечері поїду. Дотеперішній командант майор Лобза усунений за нездарність. Виїздимо на горбок, 12 км. від Кутна. Орієнтуємося на мапі й полковник каже, що від сторони Ловіча, де вже йде бій, полк займе оборонну позицію в лучбі з іншими полками 4-ої дивізії піхоти. Командантів баталіону немає. Ідемо назад, щоб їх викликати наперед. Звертаю делікатно увагу полковника, що батави машерують досить необачно й легко можуть впасти жертвою бомб із літаків. Ще не встиг я сказати, а тут — цілком як у книжці — почувся від сторони Кутна гук моторів і ескадра з девятьох літаків почала періщити полк бомбами. Запалилося декілька хат при дорозі, бомба попала в обоз із муніцією, ранено кількох підстаршин. Стріли з кулемета ранили полкового лікаря. На шляху витворилася паніка. Наше авто стоїть оподалік запалених хат. Декілька бомб впало в садку яких 50 метрів від авта, та цілком близенько біля нас. Що за дивне щастя: ані одна не експльодувала. В садку був один підхорунжий і була б по ньому навіть плямка не залишилась, в чіпку хлопчина народився!

В авті полковника був його песик, що, коли падали бомби, з жахливим скавулінням плигнув через шибку. Полковник вискочив з авта, щоб його відшукати. Ми з адютантом і шофером теж повискакували набік та обсервуємо паніку. Чвалує артилерія, тачанки з кулеметами, вояки втікають на боки, розсипаючись по картоплинню. Командант I/67 зголосив полковникові, що не дасть ради зібрати своїх вояків до купи. Полковник лютий і наказує мені це зробити і віддати відділ майор. Штайнерові. Стали ми опісля з полковником біля якоїсь хатини. Баталіони помашерували вже на свої нові становища. Скрізь вештаються якісь „розбитки"-старшини, вояки й підстаршини. Піхотою, кінно й автами. Я відійшов на бік, щоб з цікавости оглянути терен майбутнього бою. За мною біля хати почув револьверовий вистріл. Коли вернувся, застав свіжу купку землі. А це знов що таке? Шофер відповідає: якийсь капітан застрілив „шпигуна", от, вже забитого німця засипали землею. Так пропала людина, як муха восени, може Богу духа винна. Тьху, огида бере, коли вже й старшини роблять самосуди!

Довідуюся, що II/14 перебуває в селі Мнхи на північ шоси Кутно-Ловіч. Коли смеркне — поїду туди, щоправда, не дуже охоче.

(Далі буде).

Життя і право

Обовязок зголошення нафтових прав

ПЕКУЧА СПРАВА НАШИХ ВЛАСНИКІВ НАФТОВИХ ТЕРЕНІВ

На галицьких землях, які належать до Ген. Губернаторства, — бо про них головно тут мова, — право пошукування і добування т. зв. живичних мінералів (нафтова ропа і ґази, земний віск) прислугує власникові ґрунту. Нафтові права творять так звану акцесію власности ґрунту.

Це право, відокремлене волею власника у відповідній заяві від власности ґрунту є самостійним правним предметом і предметом обороту. Обмежене часом повище право, напр., на 25 літ, власник ґрунту відступає звичайно нафтовому підприємцеві за різні відплати, як безумовна грошева винагорода, або т.зв. „з ропи", винагорода відповідно до поверхні терену (метрова, або сажнева), або шибу. Так само відступає право продажі уділів брутто. Тоді нафтові права з кінцем контрактового речинця, або з хвилиною передчасного погаснення умови, напр., через те, що не почали вертіти шибу, або погано вертіли, вертається до власника ґрунту, отже йому прислугує так зване право повороту. Нафтові права й усякі їх обтяжена, напр. повищими відплатами, є інтабульовані в нафтових книгах („нафтові поля").

Нераз власник ґрунту є вписаний, як власник нафтового поля, себто необмеженого права пошукування і добування ропи.

Одначе буває і так, що нафтові права (приблизно до 1920 р.) є вписані у ґрунтових книгах у різній формі (звичайно як Кавційне Право Заставу); від 1920 р. творено для кожного нафтового поля окремий гіпотечний виказ. Нафтовим тереном є кожний ґрунт у межах місцевости, де вже добувають, або добували нафтову ропу, чи ґази, або де після всякої імовірности можна сподіватися тих мінералів.

Так було раніше. Тепер на основі розпорядків Ген. Губернатора з 14. грудня 1939 р., 23. січня 1940 р. і 27. червня 1940 р. лише влада має право пошукувати і добувати нафтову ропу й ґази; до неї належать також копальні нафти (шиби), рафінерія та всякі уладження, що служать нафтовому промислові. Отже право вертіти й експльоатувати нафтові терени, переробляти й позбувати нафтову ропу (і ґаз) має і може тільки влада. Всякі правні акти іншого змісту не важні, а навіть каральні.

На основі розпорядку з 27. березня 1940 року істнує урядовий орґан у відділі господарства уряду Г. Губернаторства т. зв. окремий уповажнений для нафтової господарки. Властями гірничої, в тому і нафтової адміністрації є, крім згаданого відділу господарства, як найвищого орґану, **гірничі уряді в Яслі й Кракові.**

Гірничий уряд в Яслі обіймає округи: **Ясло,** Сянік, Дембіца, Ряшів, Новий Санч **і Ярослав** та люблинську область за винятком округи Янів, отже цілу нашу територію. **Гірничий уряд у Кракові** обіймає варшавську і радомську область, з люблинської **округи** Янів, а з краківської — округи: **Краків,** Новий Торг, Мехів, Тарнів і місто Краків.

Згідно з розпорядком Ген. Губернатора з 29. листопода 1940 р. (ч. 66) обовязані власники права пошукування і добування нафтової ропи та ґазів, отже також власники нафтових теренів, яким прислугує це право, або право повороту, без огляду на те, чи його відлучено від власности ґрунту й чи утворено нафтові поля, чи ні, — зголосити ці права до властивого для даної округи гірничого уряду в Яслі, або у Кракові. Можуть це зробити самі, або через повновласників, долучуючи повновласть. Зголошення мусить бути виконане найдалі до **31. березян 1941 р.** Зголошення до невластивого гірничого уряду — неважне. У зголошенні мусять бути подані обставини, з яких випливає згадані права. До зголошення треба долучити: 1) доказ управнення, а саме судово, або нотаріяльно посвідчений витяг з ґрунтових книг (коли самому власникові це право прислуговує), або з нафтових книг (коли утворено нафтове поле, а йому прислугує це право, або право повороту); 2) оригінал нафтового контакту, або його удостовірений відпис, якщо такий істнує між власником ґрунту та управненим до видобування. (Цей контакт мусітиме предложити передусім підприємець, бо власник викаже своє управнення повищим витягом, хіба що контракту не інтабульовано); 3) карту (ситуаційний плян) нафтового терену в катастральних розмірах 1:2880 (такі пляни є при внесках про утворення нафтових піль і з них можна дістати копії, або катастральної мапи.

Зголошення треба виконати в німецькій мові. Згадані залучники треба предложити з перекладами на німецьку мову, що їх виготовляє заприсяжений перекладчик.

Хто в часі до 31. березня 1941 не зголосить своїх нафтових управнень і то з усіми залучниками та в німецькій мові — **тратить** їх з цим днем без якогонебудь відшкодування. Керманич відділу господарства Г. Г. може з оглядів слушности дати пошкодованому якесь відшкодування, але не має власник незголошених управнень ніякого до цього права.

Не треба доказів, яке велике значіння має для наших власників нафтових теренів, а саме селянських, церковних, ерекціональних, громадських ґрунтів та нечисленних наших підприємців, виконання згаданого обовязку про зголошення своїх прав, якби навіть в майбутньому мало змінитися нафтове законодавство і дотеперішні основи власности живичних мінералів. Тут іде про многовартісні маєткові права нашого посідання. Хоч спізнена пора, але наші правники та УДК не відмовлять допомоги власникам нафтових теренів, щоб вони могли в цьому короткому речинці зберегти від повної втрати свої права.

Д-р Р. Савойка.

Перед зїздом правників

З упадком Польщі велика частина української інтеліґенції на терені Г. Г. почала творити нове життя. Після заспокоєння найпекучіших потреб своїх і місцевого українського громадянства — виявилася потреба занятися також своїми **становими** справами. І так поодинокі професії почали творити під опікою УЦК свої професійні орґанізації.

Одною з таких орґанізацій є **Секція Правників,** що діє від листопада 1940 р. Її завдання і праця важні не лише для правників, але й для цілого українського громадянства на терені Г. Г. Бо правники — це дійсні або бодай предиспоновані **орґанізатори суспільного життя,** до чого призначує їх згори рід і зміст їхніх студій незалежно від якихнебудь особових, чи ґрупових амбіцій правників як громадян! Орґанізація суспільного життя це один **із професійних** обовязків правників.

Так розуміють свої завдання правники самі і так мусить їх розуміти загал громадянства — у власному, широко і добре зрозумілому інтересі. **Бо орґанізація суспільного життя вимагає фахової підготови,** яку автоматично — незалежно від пізнішої громадянської заправи — дістає правник зі своєю освітою. Тому також зїзд українських правників, що має відбутися 13. і 14. квітня ц. р., буде не лише професійною, але й загально - громадянською важною подією. Не місце тут говорити точно про його програму. Підкреслимо лише, що вони **наскрізь практичні** і достосовані строго до наших пекучих потреб. Побіч своїх чисто **орґанізаційних** справ, що їм зїзд посвятить в першу чергу свою основну увагу, він займеться також проблематикою нашого громадянського життя на терені Г. Г., означуючи, як далеко в ньому заанґажовані досі правники й в якій мірі та якими засобами повинні вони співділати в розбудові нашого зорґанізованого життя. Психіка й фахова підготова правника наказує йому підходити до всіх справ строго ділово. Впровадити цю засаду всюди у наше орґанізоване життя є завданням усіх громадян доброї волі загалом, правників зокрема. Ця засада є **передумовиною всякої чесної праці і співпраці у громадянському житті.** При її перестеріганні не шкодять поглядові різниці. Вони можуть лише збагачувати життя.

Якщо сконфронтуємо згадану тезу з нашою дійсністю, побачимо, яке велике у нас під тим оглядом поле до попису. Ним хочуть занятися правники. Загал громадянства напевно піддержить цю ініціятиву. Безпристрасно й істотно устійнити ці справи — є одним із завдань зїзду.

Оце в кількох словах великі проблеми нашого життя на українських теренах у Г. Г., що їх наше громадянство може розвязати тільки при допомозі правників. Іде про **фаховий поділ** функцій у нашому житті. Його мусять і в слові, і на ділі признати всі.

Зі згаданих причин у живому зрозумінні всіх названих справ візьмуть **у зїзді** участь і **представники Повітових Секцій Правників і звязкові** та поодинокі правники-громадяни — на засаді індивідуальній — в якнайбільшому числі. З порядкових причин — учасники будуть зголошені **заздалегідь** наперед.

УДК і Делеґатури подбають **напевно** всюди на місцях про належне представництво.

м.б-ун.

—o—

На кредит часописів висилати не можемо!

З днем I. IV. ц. р. здержуємо висилку щоденника тим ВП. Відборцям і Передплатникам, які не вирівняють залеглостей по кінець березня ц. р. і не вплатять передплати на місяць квітень.

АДМІНІСТРАЦІЯ

Другий етап відновлення холмського собору

Як уже відомо, „Діловий Комітет віднови холмського собору" намітив собі 3 етапи: 1) провізоричну віднову собору, що вможливила б відправу Богослужень, 2) упорядкування собору внутрі на постійне (іконостас, образи, поліхромія і т. д.) і 3) зверхнє його упорядкування. Одночасно, в міру можливости, намічено: впорядкувати гробницю під собором, цвинтар, дзвіницю й взагалі всю Данилову Гору.

Тепер Діл. Комітет розпочав свій другий етап. Призначені на 26. січня й 2. лютого ц. р. ширші наради, на які були запрошені найвидатніші, чи найбільш відомі наші наукові й мистецькі сили, на жаль, з різних причин не відбулися. Одночасно стверджено навіть неможливість для деяких видатніших сил зпоза меж Ґен. Ґубернаторства прибути на нараду перед весною ц. р.

Через те, що комітет уже засягнув опінію ширшого кола українських архітектів і мистців-малярів та різьбарів і що з весною ц. р. необхідно вже розпочати роботи, скликав на 9. березня ц. р. вужчу нараду, в якій узяли участь: інж. С. Тимошенко, інж. архітект Л. Маслов, проф. П. Мегик, інж. арх. Н. Квітко й члени комітету.

По докладних оглядинах собору внутрі й ззовні та гробниці під ним, а також по ознайомленні з поглядами на письмі гуртка „Спокій" у Варшаві, мистця Гординського й інших осіб, нарада архітектів і малярів на своїх двох засіданням поставила такі внески:

„1. Комісія вважає, що назверх треба залишити собор без більших змін, лише змінити завершення головної бані (купола), двох бань над вежами й над дзвіницею (середню баню змінити від ліхтарика, бані над вежами й дзвіницею, де починається бляха). 2. На фронті медаліон обнизити й умістити в ньому образ Божої Матері. 3. Змінити закінчення порталу. 4. Відремонтувати фасаду будинку з лівої сторони (Братський Дім). 5. Привести до порядку фасаду й дах домової церкви, з піднесенням характеру церкви. 6. Потрібне впорядкування цілої Гори (виконання огорож, брами, травників і т. ін. 7. В справі внутрішніх перерібок думки комісії поділилися, але стали на тому, що треба зробити масивний іконостас, який вгорі сягав би висоти баз шістьома основними образами; іконостас мав би в пляні вигляд вигнутої лінії. Бічні іконостаси мають бути поміщені при самих стінах. 8. Комісія вважає за потрібне поставити між колюмнами бічних нав лави та викінчити й упорядкувати підлогу собору. 9. Щодо внутрішнього мальовила собору, комісія вважає, що треба навязати до барокового стилю й лише використати ті площини, які стилево надаються до розмалювання. 10. Комісія вважає, що треба стилево виконати паникадило, стінні лямпи, свічники та лямпу перед головним входом. 11. Комісія вважає, що перед упорядкуванням гробів треба виконати фахове обслідування їх. 12. Комісія вважає, що треба доручити фахівцеві археольоґові обслідування собору. 13. Комісія вважає, що конкурс на виконання проєктів на зовнішні перерібки й внутрішні декорації собору був би дуже пожаданий, але з браку фахівців, які могли б увійти до жюрі та взяти участь у конкурсі, не міг би він дати бажаного висліду. Найбільш відповідним є дати приватно замовлення одному, або кільком мистцям. Щодо центрального огрівання, треба звернутися до відповідних технічних фірм".

У звязку з цими загальними постановами комісії архітектів і малярів, обмірковано зокрема деякі роботи, як будову іконостасу й вирішено, що учасники наради виготують до квітня проєкти цих робіт.

Широким колам громадянства, зокрема фахівцям, дана буде можливість ознайомитись зі згаданими проєктами та висловити свій погляд на них.

З українського життя

НОВОСАНДЕЧЧИНА.

ТИЛИЧ ПРАЦЮЄ.

Дня 16. III. відбулося в Тиличі велике народне свято в честь нашого найбільшого поета, Тараса Шевченка. Дітн місцевої школи влаштували концерт під проводом директора школи, Дмитра Полюги, враз із учительським збором. Досить велика саля читальні набита вщерть. Серед публики видно старших, поважних громадян. У більшості — це молодь і жінки.

Наперед місцевий священик о. В. Бартко виголосив відповідну промову. Промовець змалював тяжке терните життя поета й захотив до народньої праці. Бо не в словах і піснях має проявлятися вшанування роковин найкращого Сина України. Шевченко вимагає від нас любови свого народу й праці для нього. А це можемо здійснити, коли станемо членами Українського Освітнього Товариства. Праця в цім товаристві має відбуватися в дусі Тараса Шевченка. Всі мусимо стояти в рядах орґанізації, готові до найвищих жертв.

Відтак слідували дальші точки, співи хорів і декламації, що виповнили цілий концерт. Хорами проводив диригент-учитель Баранецький, що добре вивязався зі своєї задачі. Звертали увагу декламації й інсценізації, що їх виголосили шкільні діти щірого, дитячого серця. Концерт був удатний і залишив миле враження.

Це вже другий концерт, який святкує Тилич у честь Тараса Шевченка. Народня праця в Тиличі іде також і на інших ділянках. Гарно розвивається місцева кооператива, в яку багато труду й жертвенної праці вложив дир. Полюга. Праця іде також в УОТ. З рамени УОТ учителька Мохнацька приготовляє святочну імпрезу, на яку запрошуємо в Великодні свята всю околицю. Також приїздили до нас гості — актори з Нової Веси з виставою „Наталки Полтавки", яким цею дорогою за труди складаємо щиру подяку. Почннає проявляти діяльність „Сільський Господар". Тилич іде тепер у парі з цілою околицею, а може в дечому й перевищує. Тільки, що праця тут відбувається тихо, з пожертвуванням і без розголосу. Зате пляново і доцільно.

Тилич — одне із старовинних наших містечок — цікавий своїм минулим. На увагу заслугує церква Тиличі своєю старовиною, добре законсервована, своїми мальовилами, а передусім своєю цікавою історією. —К.

ЯРОСЛАВ

АКЦІЯ ДОПОМОГИ УКРАЇНСЬКОМУ СТУДЕНТСТВУ

Українське життя в Ярославі, що гуртується в Українському Допомоговому Комітеті, проявляє щораз більшу діяльність. Повстало вже багато секцій при поодиноких рефератах, що дуже інтенсивно працюють серед своїх членів. Повстала Секція Учителів що обеднух всіх учителів з цілого ярославського повіту, існує Секція Інженерів, Жіноча Секція та інші. Повстала також при референтурі Молоді й Опіки над Родиною довго очікувана. та вельми потрібна Секція Українських Студентів. що вже студіювали, або хочуть почати студії. Покликаний провід цієї секції з головою п. Черкавською Е. та Сиком Р., Щебльовським В. і Городиським О., як виділовими, поставив собі завдання згуртувати всіх українських студентів в рядах секції. Крім того постановлено звернуть велику увагу на популяризацію збіркової акції Комісії Допомоги Українському Студентству. — 9. III. відбулися ширші сходини членів Студентської Секції, де обговорено та пояснено правильник секції та заслухано відповідного реферату.

В неділю, 16. III. заходом Комісії Допомоги Українському Студентству скликано анкету ярославського громадянства. Анкету відкрив фінансовий реф. УДК, інж. Р. Паламарчук, що в коротких та ядерних словах накреслив потребу та значіння цієї акції. Покликаний голова Комісії Допомоги Українському Студентству д-р І. Борим зясував умовини, в яких приходиться працювати, а то й студіювати нашій високошкільній молоді, що творила й творить ясні сторінки в українській історії. Щоб допомогти цій українській студіюючій молоді, що має перейняти від старшого громадянства ті пости, що їх тепер воно займає, мусить старше громадянство зрозуміти вагу молодого нарибку та допомогти йому в його змаганнях. Від українського місцевого студентства говорив І. Скіцько, що надії покладені громадянством на українське студентство ніколи не завели та й тепер не заведуть.

Звіт з дотеперішньої допомогової акції здавав Р. Смик, збірковий референт КДУС. Він завважив, що хоч цю акцію почали в Ярославі щойно з початком березня ц.р., то висліди її вже замітні. Громадянство з повним зрозумінням поставилося до тієї акції, чого доказом є висота місячного оподаткування:

Мр. В. Заяць 80 зол., М. Яремко 50, П. Іваш 35.— зол.; по 20 зол.: д-р Е. Рудницький, проф. М. Гнатюк, А. Ференц, д-р І. Черкавський, А. Брухаль, дир. С. Гримак, ред. Р. Данилевич; по 15 зол.: Е. Черкавська, о. канцлер І. Качмар; по 10 зол.: м-р Гошоватюк, Б. Гут, друкарня „Альфа", Т. Борис, Р. Смик, В. Бздель, дир. Е. Форостина, інж. Т. Білоус, М. Хариш, д-р Ю. Старосольський, О. Пивник, брати Городиські; по 6 зол.: К. Бідова; по 5 зол.: Б. Курчаба, В. Рибак, В. Григоренко, М. Сaноцький, інж. О. Дражньовський, проф. Р. Чубатий, проф. О. Лісікевич, проф. О. Наконечний, проф. В. Ґрех, проф. д-р Е. Грицак, проф. о. П. Голинський, О. Рожек, А. Головач, М. Фединич, О. Капко, Т. Кукіль, дир. М. Чопик, м-р Я. Совган, В. Тріль, С. Марищук, Н. Ярківна, проф. Михальчишин, дир. Л. Бачинський, М. Бречко; по 4 зол.: В. Алексович, проф. Д. Іваш...ич, М. Федан; по 3 зол.: Б. Валюх, С. Куфель, С. Кікта, П. Рихвицький, М. Паньків, П. Романець, С. Мазурак, К. Гретчак, О. Рудавська, проф. І. Шандровський, Т. Лашкевич, дир. М. Ціховляс, інж. Преторіус; по 2 зол.: С. Совик, М. Лабавка, м-р Е. Рицар, Д. Кендзерський, В. Бульчак, проф. Т. Поліха, проф. К. Шанковський, проф. О. Залеський, проф. А. Бабич, О. Кузьмінський, А. Карашівський, Я. Коростіль, Я. Вербенець, М. Курчак; по 1.50 зол.: проф. П. Ісаїв; по 1 зол.: О. Кізюк, Є. Смук, Е. Галушка, П. Ліськевич, Г. Білинський, Я. Семків, П. Демчина, проф. С. Чехович, К. Лозиняк.

Крім постійних жертв переслано від КДУС Ярослав: 500.— зол. жертву Міської Ради з Радимна, 241.— зол. із збірки біля церкви на Студ. Фонд з 9. III., 200 зол. від КЛК Ярослав як частину із доходу з забави та 200 зол. з Крутянської Академії від УОТ. Одноразові жертви зложили в золотих: Екцс. Кир Григорій 40, о. проф. С. Гриневецький 50, ред. Р. Данилевич 20 (за радісну вістку), О. Сакаль 20, М. Крупівна 5.50, Бречко М. 15. До цього не вчисляємо тих датків, що їх у більшій сумі зложили деякі громадяни Ярослава, пересилаючи їх просто до Кракова на відповідне конто. Виказ тих датків був уже опублікований. Йде про те, щоб акцію ту умасовити, щоб кожний громадянин почувався до обовязку віддати свою лепту на фонд студіюючій молоді. Збірковий референт взиває наші установи, як ПСК, Маслосоюз, Українбанк, Консум, Сільський Господар, УДК та інші жертвувати теж постійні суми на студентський фонд. — О. Г.

З концертової салі

УКРАЇНСЬКО-НІМЕЦЬКИЙ ВЕЧІР ПІСЕНЬ У БЕРЛІНІ.

Перший берлінський виступ Лідії Корецької

З цікавістю читали ми на стінах Берліна нові афіші, які заповідали „Українсько-німецький вечір пісень і арій" у виконанні співачки **Лідії Корецької** (сопран) та **Ґергарда Бертермана** (бас-баритон). Імя співачки Корецької широко відоме в українських закордонних колах, зате назагал мало знане в нас. Походить п. Корецька з Києва, де скінчила як стипендистка Київську Музичну Консерваторію. По виїзді за кордон, виступала в Парижі, здобувши неоднократно признання чужинецької критики. Опісля виїхала на турне по Північній Америці разом із ансамблем Італійської Опери. Згодом перенеслася наша співачка до Південної Америки, виступаючи по найбільших містах, завжди з повним успіхом. Останні роки провела п. Корецька знов в Европі, співаючи на естрадах Еспанії, Портуґалії, Голяндії та Парижа. В Парижі відбувся її останній більший концерт перед українською публикою.

Перший берлінський виступ нашої співачки, зорґанізований дирекцією Бляхе і Мей, яка підготовляла обидва концерти хору Божика (в салі Бетовена, в середу 19. березня ц. р.) складався з двох програмових частин, при участи молодого німецького співака Бертермана, який має приємний ліричний голос і вміє здобувати симпатію публики, зокрема інтерпретацією Шубертових пісень. Пані Корецька відспівала на вступі Чупринчину „Колисанку" та по одній пісні Степового і Артемовського („Ой, казала мені мати"), закінчивши першу частину концерту Понкієллієвою арією з „Джіоконди" та прегарною арією з Вердієвої „Сили долі". На другу частину склалися народні пісні (Лисенка, Стеценка, Бонковського і Пономаренка), які авдиторія завзято бісувала. Критика була заскочена незвичайно легким стилем інтерпретації народньої пісні співачкою з типово оперовим, сильним голосом.

На жаль, українська публика на цей раз цілком підвела. Кількадесять приявних чужинецьких осіб з певністю дивувалося, порівнюючи майже пусту салю, ту саму, що тріщала від натовпу на концерті Божика. Можливо, вина тут надто короткої реклями. Одначе талант і кляса співачки не заслуговували на таку байдужність української кольонії. Перед чужими могли ми зрадитися нашим браком зрозуміння для цього роду концертів, тим більше, що берлінські українці радо ходять на далеко слабші імпрези. В розмові з нами заявила наша співачка, що радо виступила б перед своєю публикою на рідній землі. КТВ.

Новинки

КАЛЕНДАР

БЕРЕЗЕНЬ

27. Четвер — пр. Венедикта.
28. Пятниця — мч. Агапія.

— ГРОШІ НА ПЕРЕДПЛАТУ часописів зі Словаччини треба вплачувати на чекове конто № 5015 Tatra banka, Filialka v Bratislave, Bratislava на рахунок Ukrainske nakladatelstvo v Krakove. — МІСЯЧНА ПЕРЕДПЛАТА ЩОДЕННИКА 30 СЛОВАЦЬКИХ КОРОН. — Передплатникам у Словаччині висилаємо окремо рахунки за попередні місяці. Замовлення слати на адресу нашого заступника в Словаччині: Ing. D. Jeremenko, Bratislava, Kalincakova 3 a.

— ВЖЕ приймаємо СВЯТОЧНІ БАЖАННЯ до великоднього числа нашого щоденника. Оплата 30 сотиків за слово — найменше 3 зол. Гроші пересилати складанками Українського Видавництва, або поштовим переказом. Текст побажань писати на другій сторінці складанки або переказу. — Адміністрація.

— КУРС ДЛЯ САДІВНИЧОК В ЯРОСЛАВІ. Український Допомоговий Комітет в Ярославі улаштовує в днях 24. квітня до 22. травня ц. р. курс для садівничок в Ярославі в своїх льокалях. Зголошення на курс приймає УДК при вул. Собіського 11/I., в год. 8—13 і 15—18 до 12. квітня. Від кандидаток вимагане скінчення бодай кількох кляс середньої школи. У вийняткових випадках, коли кандидатка помітно духово розвинена і відзначається відповідною інтеліґенцією, вистарчить і скінчення вселюдної школи. Оплата за курс 20 зол., для незаможних поважні знижки. Для всіх кандидаток запевнене приміщення в дівочім інституті (полекші в удержанні передбачені). Зі собою кандидатки мають привезти постіль. Ведення садка по скінченні курсу забезпечене й дуже добре платне. З уваги на велику недостачу садівничок всі, що тільки можуть, повинні посвятитися тій ділянці праці й уважати це за свій важний національний обовязок. Усіх свідомих українців взиваємо заохочувати молодь взяти участь у цьому курсі й працювати на полі дошкілля. — Український Допомоговий Комітет в Ярославі.

— ДІТИ — КВІТ НАРОДУ. Перша і друга чота „Веркшуців" у Сталевій Волі уфундовує дві річні стипендії (120 зол. місячно) для двох незаможних українських дітей на удержання в бурсі ім. Тараса Шевченка в Кракові і кличе піти їхніми слідами „Веркшуци" з Острівця та Стараховиць. Вчинок I. і II. чоти „Веркшуців" у Сталевій Волі — це найкращий доказ зрозуміння ваги належної опіки нашими наймолодшими, що мають стати гідними переємниками нашої праці й традиції. Вчинок цей є тільки виповненням зобовязання, яке беремо ми сьогодні перед нашим завтрішнім. Нехай їх учинок заохотить інших до цієї гідної пожертви для наших дітей. — УДК Краків.

— ПОВІДОМЛЯЄМО, що зголошення на лекції римітики й пластики для передшкільних і шкільних дітей та ритмічної ґімнастики для пань приймаються в понеділки й четверги від год. 4. до 6. в Українській Народній Школі (Бурґштрассе, 60). Лекції для передшкільних і шкільних дітей перенесені на четвер і понеділок.

— „УКРАЇНІКА" В НІМЕЦЬКІЙ ПРЕСІ. У „Кракавер Цайтунґ" ч. 68 поміщено переклад новелі українського письменника Юліяна Тарновича „Комашка" пера Ґустава Андрашка.

— НА ФОНД ДОПОМОГИ УКРАЇНСЬКОМУ СТУДЕНСТВУ зложили (в золотих): Филипчак Олекса 50. Д-р Лебедович Роман, Старачовиці 50. Берко О., Оріхівці 50. Свистович Олекса, Белз 5. „Просвіта" Пошнів, учен. Мельник Б., коляда шкільних дітей 50. о. Камінський Тадей 20. Д-р Ковальчук Вол., Сосновіти 50. Д-р Дмитрюк Василь 15. „Веркшуц" Текстільверк Ченстохова 26. Угрин Дмитро, Лощини 10,20. „Українське Слово" 50. Стебницький М. Белз 32,80. Заяць Микола, Поляни 5. Гривнак Іван 1. Підгородецький 10. Інж. Рибак Іван 10. Сілецький Микола, Краків 50. Думанський Микола 5. Варшава Степан 5. Шевчук Осип, Крупе 55. Д-р Житомірський 20. Аронець Йосафат, Лежайськ 60. Вергун Лідія, Новиця 4. Рудавський I. Сосниця 25. о. Годунько Осип, Щавник, УОТ. 10. Карко Сидір, Краків 50. Останній Гурток, Смерек 10. Паар I., Ярослав 63. Стебницький Микола ,суддя, Белз 51. Турянський Володимир, Крупе 54. Сквіртнянський Мих. Краків 40. Разом 973. зл. — Хто черговий ?

о. Олексій Ганас

Гнилянський Декан, Радник Митроп. Консисторії, парох Печеній

упокоївся в Бозі 17. лютого 1941 р. в Печенії.

Номинальне Богослуження відправиться в дні 29. березня 1941 р. в год. 8-ій ранком, в гр.-кат. церкві св. Норберта, на яке запрошують приятелів і знайомих

Сини.

Югославія бажає замирення

ЗАЯВА ЮГОСЛАВЯНСЬКОГО ПРЕМІЄРА.

ВІДЕНЬ, 26. III. — Після святочного підписання протоколу в справі приступлення Югославії до пакту трьох великодержав, югославянський премієр склав від уряду Югославії таку заяву:

„Головна й майже виключна ціль закордонної політики Югославії була й є далі збереження мира для югославянського народу і скріплення її безпеки. Згідно з напрямними цієї політики ми спрямовували все свої зусилля в першу чергу до консолідації мирних і приязних взаємин із сусідами, щоб забезпечити мир на кордонах держави, свободу й самостійність та державну єдність.

З німецькою державою Югославія вдержувала найкращі взаємини як перед навязанням спільних інтересів, так і після їх навязання, при чому ці взаємини були повні приязни й довір'я. Корисні висліди цієї політики виявилися наглядно в цілій низці важних подій, що зайшли у взаєминах між обома краями, від 1934 р. аж до сьогоднішнього акту. Югославія від початку свого повстання постійно відчувала й вважала особливою честю для себе, що її національне обєднання було вислідом не якихось договірних комбінацій, тільки природним закінченням довгих і важких боїв сербів, хорватів і словінців, що їх завсіди слушно оцінювали в Німеччині.

В тому дусі Югославія підписала важний договір з Італією в 1937 р. Подібні договори приязни підписала Югославія також з Болгарією й Мадярщиною. Тому, що Югославія нічого не домагається поза своїми кордонами, життєві інтереси її істнування й поступу вимагають, щоб південно-східній Европі заощадити нове поширення терену війни та щоб скріпити господарську співпрацю в Европі, важко нарушену внаслідок теперішнього положення, як також, щоб промостити шлях до співпраці, як одинокого засобу замирення Европи, бо в цьому замиренні бачить одинокий рятунок нашого европейського континенту та його тисячелітної цивілізації. Лише й тільки під знаком щирої й позитивної співпраці може Европа найти підстави до нового упорядкування своїх взаємин, що зможе зліквідувати старі упередження й штучні моральні й матеріяльні перешкоди, що ізза них в Европі так усі терплять.

Мирна політика Югославії стоїть у повній гармонії з життєвими інтересами та з глибоким переконнанням югословянського народу. Всі політичні й господарські договори, що ми їх підписали в останніх літах, оживлені рішучою волею здійснити добре зорґанізований мир на цьому просторі Европи.

Югославія, приступаючи до пакту трьох великодержав, робить це, щоб забезпечити своє мирне майбутнє при співучасти з великодержавами пакту трьох, Німеччиною, Італії та Японії. Причиняючись зі свого боку до зорґанізування нової Европи — Югославія сповняє заразом головний обовязок так супроти себе ,як і супроти цілої европейської суспільности".

Промова мін. фон. Рібентропа

ВІДЕНЬ, 26. III. — Святочне підписання протоколу про приступлення Югославії до пакту трьох, закінчилося промовою мін. фон Рібентропа. Він привітав в імені Німеччини, Італії, Японії та всіх держав, що приєдналися до того пакту, Югославію як члена того пакту. Одночасно мін. фон Рібентроп склав ґратуляції Югославії з нагоди приєднання до пакту трьох. Ця подія матиме особливе значіння для майбутнього і добра югославянського уряду. Зі залізною льоґікою, що відповідає великій ідеї та силі, що її репрезентують, відбувається реорґанізація Европи та східньої Азії.

Приступлення Югославії до пакту трьох має велике значіння, бо весь невтральний терен Балканів опинився в таборі порядку і з віссю звязалася держава, про яку Анґлія думала, що може вмішуватися в її внутрішні справи.

Канцлер Гітлер віддавна змагав до того, щоби переконати Анґлію про необхідність ревізії мирових договорів та мирної розвязки европейських проблем. Не дійшло до того тільки з вини Анґлії. Вона не була свідома наслідків війни, що її почала. Від самого її початку Анґлія хотіла, щоби інші народи робили для неї жертви.

Німеччина змагає до льокалізації війни. Німеччина змагає до того, щоб: 1) внеможливити Анґлії всі заходи з метою поширити тую війну, 2) створити нові умовини нового порядку в Европі та Східній Азії, 3) створити тривкий мир, який відбере змогу викликувати в Европі війни шляхом вигравання одної держави проти другої.

Проти того стоять одним фронтом — **Німеччина, Італія, Японія, Мадярщина, Румунія, Словаччина, Болгарія і Югославія.** Ввесь молодий світ на стороні держав осі. Німеччина не має ніяких територіяльних ані політичних зацікавлень на Балкані. Одинока її ціль — не дозволити, щоб чужа держава могла найти точку опори з метою **поширювати европейську війну.**

—o—

КОМУНІКАТ Українського Допомогового Комітету в Кракові

Справа додаткових харчевих карт

Повідомляємо, що додаткові карти для українців м. Кракова й округи видаватимуться виключно в УДК, Краків, вул. Льоретанська 18.

1. Усі українці м. Кракова й округи, що старатимуться про додаткові харчеві картки, мають принести зі собою: а) особисту виказку (Авсвайскарту) або посвідку реєстрації в УДК; б) виказку вплачених датків до УДК; в) додаткову харчеву карту з місяця березня ц. р. з печаткою Українського Консуму.

2. Додаткові харчеві карти видаватимуться у днях 27, 28, 29 і 31. березня включно, в год. 8—12 і від 15—17 в такому азбучному порядку: 27. III. (четвер) букви: А, Б, В, Г, Ґ, Д, Е, Є, З, Ж; 28. III. (пятниця): И, І, К. Л. М; 29. III. (субота): Н, О, П. Р, С; 31. III. (понеділок): Т, У, Ф, Х, Ц, Ч, Ш, Щ, Ю, Я.

Після визначеного речинця зголошень не приймає.

3. Подається до відома, що при зголошеннях треба подати точно вік дітей.

У.Д.К. — Краків.

МАРШАЛ ҐРАЦІЯНІ УСТУПИВ З УСІХ СВОЇХ УРЯДІВ

РИМ, 26. III. — Урядово повідомляють, що маршала Ґраціянія звільнили на його бажання з дотеперішніх становищ шефа ґенерального штабу сухопутньої армії, ґенерального ґубернатора Лібії і головного команданта збройних сил у Північній Африці. Його наслідником на становищі команданта армії і ґенерального ґубернатора Лібії став ґен. Італьо Ґарібальді. Він вже був тепер першим співробітником марш. Ґраціянія в Лібії. Уряд шефа ґенерального штабу сухопутньої армії перейняв генерал Маріо Ваттер. Його заступником іменували ґен. Франціска Росія.

—o—

Конкурс

ІЗ ЛІТЕРАТУРНОЮ ПРЕМІЄЮ ЗА ПОВІСТЬ ПРО ГЕТЬМАНА Б. ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

Бажаючи в гідний і тривкий спосіб ушанувати Великого Гетьмана Богдана Хмельницького, що своїм життям звязаний із містом Ярославом, У.О.Т. при У.Д.К в Ярославі розписує конкурс на написання повісти й оповідання на тему життя й подвигів Гетьмана Б. Хмельницького й назначує нагороду **1.600 золотих**, а саме 1.000 (одна тис.) зол. за більшу повість, 500 зол. за меншу повість, а 100 зол. за оповідання.

Умовини конкурсу: 1) 15—16 аркушів друку 8⁰ для більшої повісти, 8—10 для меншої, 1—3 аркуші для оповідання. Усі ці твори мають бути приступні для загалу при збереженні відповідного мистецького рівня та національно-виховного напрямку; 2) речинець присилання рукописів на адресу У.О.Т. при Українському Допомоговому Комітеті (до рук д-ра М. Терлецького) назначено до кінця вересня 1941 р.; 3) автори присилають рукописи під вибраним псевдонімом, а в окремій коверті подають своє справжнє прізвище; 4) склад жюрі, що вибере твори, проголосимо пізніше.

Ярослав, 20. березня 1941.

За У.О.Т.:

Д-р М. Терлецький, голова У.О.Т. **Д-р Є. Гірняк,** від Літ.-Наук. Комісії.

Примітка: Тут можемо вже поділитися радісною вісткою, що проєктодавець цього конкурсу ред. **Р. Данилевич** відразу зложив на фонд літературної премії **100 зол.** Ми переконані, що ярославські громадяни підуть його слідами.

ПОМИНАЛЬНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ

за душу бл. п.

Мальвини з Дрогомирецьких

і Інж. Филипа ЛЕВИЦЬКИХ

відправиться дня 28. III. 1941 р. в год. 9-ій рано в гр.-кат. парохіяльній церкві в Кракові.

Листування Адміністрації

Вп. Сопотницький Ос., Ґр. Ґольшен: 40.— зол. одержали. Передплата К. В. вирівняна по день 20. VI. 1941.

Укр. Школа в Кодені: „Малі Друзі" з 1940 року можна набути в Адміністрації К. В. за попереднім надісланням грошей.

Вп. Завицький Р., Берлін: По кінець березня треба ще надіслати 2.45 зол.

Вп. Ковальчук В., Олькуш: 14.— РМ одержали. Просимо нам написати, коли Ви вислали 10.— зол. до Варшави.

Вп. Мандюк Михайло, Ґросс Ангайм: 9.— РМ одержали. Передплата вирівнана по день 25. IV. 1941 р.

Вп. Епіфанов Вол., Відень II.: Дотепер на К. В. ми одержали 25.— зол. По кінець березня треба ще надіслати 13.75 зол.

Хто з Лінден, Бецірк Бреслав, дня 18. III. ц. р. надав 6.— зол., просимо подати докладну адресу.

Вп. Софіяник Ав., Оберледя: Адресу справили. К. В. заплачені по день 30. III. 1941.

Вп. Божик Волод., Стрижів: Заплачено по 24. IV. 1941.

Вп. Блащук Марія, Забуже: Заплачено до 15. III. 1941.

Вп. Тюхтій Василь, вет. лікар, Дукля: Заплачено до 28. II. 1941.

Вп. Копчак Василь, Завіз: Заплачено до 30. VI., а на липень 2.— зол.

Вп. Д-р Евген Г. Дрогомірецький, Шурґаст: По кінець березня треба ще надіслати 4.— зол.

Вп. Погорецький Ад., Конін: Передплата К. В. щоденника вирівняна по день 5. V. 1941.

Вп. Андрій ?, Ольберсдорф: Надавця 6.— РМ дня 8. III. ц. р. в Ольберсдорфі просимо подати докладно й виразно своє прізвище.

—o—

ОГОЛОШЕННЯ

ЦІНА ОГОЛОШЕНЬ: Ціла сторінка 600 зол., пів сторінки 320 зол., ¼ сторінки 180 зол., ⅛ сторінки 150 зол., 1/16 сторінки 80 зол.
МЕНШІ ОГОЛОШЕННЯ: 1 міліметер ширини 1 шпальти (або його місце) 1 зол. — В тексті 100% дорожче, на першій сторінці 200% дорожче.
ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ: 30 сотиків за слово, найменше 3 зол. Для шукаючих праці 15 сот. за слово. Матримоніяльні по 50 сот. за слово.
КНИЖКИ: Всі книжки нашого видавництва продають книгарні й адміністрація видавництва. Хто хоче замовити книжки просто на свою адресу, — повинен наперед прислати належитість і на пересилку, а тоді вишлемо бажані книжки.

ПЕРЕДПЛАТА „Кр. В.": Передплату треба висилати згори. Передплата однакова в краю й закордоном. Часопису на кредит не можемо висилати. При зміні адреси треба все подавати попередню адресу.

ВИСИЛКА ГРОШЕЙ: Гроші на передплату чи книжки з Генерального Губернаторства треба посилати переказами або чеками нашого видавництва Sch A Warschau Nr. 2.143. З Німеччини чеками нашого видавництва на Postscheckkonto Berlin № 68085.
З Протекторату: чеками „Українського Видавництва" Postsparkasse Prag 78.513. Курс 1 нім марки 2 злоті; 1 чеської корони 2[illegible]
При висилці грошей все треба подавати на що призначені гроші. Звертаємо увагу: подавати читку і докладну адресу.

За Редакцію відповідає начальний редактор М. Хомяк у Кракові. Видає „Українське Видавництво", Краків, вул. Райхсштрассе 34, II. Тел. [illegible]
З друкарні „Нова Друкарня Денникова" під наказною управою, Краків, вул. Ожешкової 7, тел. 102-79.
Verantwortlich für den Gesamtinhalt und Anzeigenteil: Hauptschriftleiter M. Chomiak, Krakau. Verlag: „Ukrainischer Verlag" G. m. b. H. Krakau Reichsstrasse 34. Fernspr. 230-39. — Druck: „Neue Zeitungsdruckerei", Kommissarische Verwaltung, Krakau, Orzeszkowagasse 7, Fernsprecher 102-79